

EESTI KAITSEVÄE RAHVUSVAHELISED MISSIOONID

1995 – 2005

KÜMMME AASTAT RAHUVALVEKOGEMUST

Eesti kaitseväge rahvusvahelised missioonid
1995 – 2005

Tallinn
2005

Koostanud: Kaitseministeerium, poliitika planeerimise osakond
Kujundanud: Duograaf OÜ
Fotod: srs Ardi Hallismaa, Kaitsejõudude Peastaap

© Kaitseministeerium

1. KAITSEMINISTRI EESSÕNA

Eesti kaitseväelased on rahvusvahelistest sõjalistest missioonidest osa võtnud alates 1995. aastast. Kümme aastat tegevust maailma erinevates paikades on Eesti sõduritest ja ohvitseridest jätnud mulje kui distsiplineeritud, koostöövalmis ning oma töösse täie tõsidusega suhtuvatest professionaalidest, kellele võib loota ning keda võib usaldada.

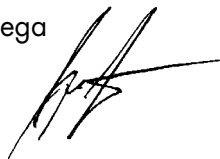
Külma sõja lõpp ei toonud silmapilket vabadust ja rahumeelset arengut kõikidele Euroopa rahvastele. Balkani poolsaarel aastatuhande lõpus käivitunud rahutagamisoperatsioonid tõendavad, et diplomaatilised pingutused ei pruugi olla piisavad sõjaliste konfliktide ära hoidmiseks. Olukorras, kus poolte rahumeelset kokkulepet pole ette näha, tuleb rahvusvahelisel üldsusel sekkuda muul moel. Eesti kaitseväelaste esimesed rahualvamiskogemused on pärit just Balkani poolsaarelt. Operatsioonid Horvaatias, Bosnia-Hertsegoviinas ning Kosovos koostöös Taani, Norra ja Itaalia sõduritega olid meile esimesteks õppetundideks.

Kuna Eesti on liitunud euroatlantilise julgeolekusüsteemiga, siis on meie julgeoleku- ja välispoliitika juhitud julgeoleku jagamatuse põhimõttest ja sellest tuleneb ka Eesti panus välismissioonidesse. Selle põhimõtte kohaselt ei alga julgeolek meie piiridest, vaid kaugemalt. Maailma ähvardavate julgeolekuriskide vähendamiseks peame olema valmis reageerima neile koostöös oma liitlastega seal, kus vajadus selle järele on kõige ilmsem. Eesti kaitseväge missioonipiirkonnad ulatuvad Balkani poolsaarelt Afganistani ja Iraagini.

Osavõtt rahu- ja julgeolekutagamismissioonidest väljaspool Eesti riigi piire on andnud meie kaitsevägele hindamatuid kogemusi ja teadmisi, mis kuluvad marjaks ära riigi kaitsevõime arendamisel ning on vajalikud ühele normaalsele NATO liikmesriigile.

Loodan, et huviline lugeja saab järgnevast piisava ülevaate kaitseväge välismissioonidest, nendest osavõtu põhimõtetest, nende ajaloo ja kogutud kogemustest, kaitseväge väljaõppest, varustusest ning käimasolevatest missioonidest.

Lugupidamisega

Jaak Jõerüüt
Kaitseminister

2. EESTI JA MAAILMA JULGEOLEKUOLUKORD ANNO 2005

Pärast liitumist NATO ja Euroopa Liiduga on Eesti jaoks muutunud ka julgeolekukeskkond – ealeski pole Eesti julgeolek olnud kindlustatud sellisel määral, nagu seda pakub kuulumine nimetatud organisatsioonide ridadesse.

Tulenevalt NATO ning Euroopa Liiduga liitumisest on ümber vaadatud ka riigi julgeolekut ja kaitsevõimet käsitlevad alusdokumendid. 2004. aasta juunis võttis Riigikogu vastu Eesti julgeolekupoliitika alused, dokumendi, mis kirjeldab Eesti julgeolekuolukorda ning visandab põhimõtteid, millest riik lähtub oma välis- ja julgeolekupoliitikas.

“Eesti julgeolekupoliitika lähtub julgeoleku jagamatuse põhimõttest, rahvusvahelise julgeolekukoostöö vajadusest ning demokraatlike väärtuste ühisest kaitsest. NATO ja Euroopa Liidu liikmena soovib Eesti kindlustada oma julgeolekut ning seeläbi ühtlasi tugevdada rahvusvahelist julgeolekukeskkonda. Kuulumine ühtsete demokraatlike põhimõtete ja eesmärkidega liitudesse on Eesti julgeoleku peamine alus ja tagatis.” (Eesti Vabariigi julgeolekupoliitika alused. Vastu võetud Riigikogu poolt 16.06.2004)

Lisaks julgeolekupoliitika alustele suunavad Eesti sise- ja välispoliitilist riigikaitsealast tegevust mitmed strateegilised kavad ning plaanid, millest olulisemad on “Eesti sõjalise kaitse strateegiline kava” ning “Kaitsejõudude struktuur ja arenguplaan aastani 2010”. Need kaitsepoliitilised alusdokumendid näevad ette Eesti kaitsejõudude väljaarendamise nii, et need vastaksid nüüdisaja väljakutsetele. Tänapäeva relvajõud peavad olema kiiresti ümberpaigutatavad, jätkusuutlikud, koostöövõimelised ning kasutatavad erineva iseloomuga kriisisituatsioonides, seda nii geograafilis-kliimaatilises kui ka konflikti intensiivsuse mõttes.

“Rahvusvaheliste rahu- ja kriisireguleerimisoperatsioonide eesmärk on rahvusvahelise rahu, stabiilsuse ja julgeoleku toetamine sõjaliste vahenditega. Selliste operatsioonidega lahendatakse kriise või konflikte, mis võivad mõjutada Eesti või NATO liitlaste, samuti Euroopa Liidu liikmete julgeolekut, destabiliseerida rahvusvahelist julgeolekuolukorda ning süvenedes halvendada euro-atlantilist ning globaalset julgeolekukeskkonda.” (Eesti sõjalise kaitse strateegiline kava. Kinnitatud Vabariigi Valitsuse poolt 18.01.2005)

Välismissioonidel osalemine on kaitseväe ajakohastamise loomulik osa. Välismissioonidel osalemine annab reaalse kogemuse kriisilukorras tegutsemiseks. Missioonidel õpitav aitab täiustada väljaõpet, lahingutaktikat ja varustust. Sõdurid ja ohvitserid, kes on läbinud teenistuse missioonipiirkondades, on tulevastele kaitseväelastele head õpetajad. Seega on osalemine välismissioonidel jätkusuutliku riigikaitse üks põhielement.

Afganistan, soomuk Mamba.

Kapten Margus Pärnapuu. Afganistan.

3. KÜMMET AASTAT RAHVUSVAHELISTEL SÕJALISTEL MISSIOONIDEL

Eesti osaleb rahvusvahelistel sõjalistel missioonidel alates 1995. aastast NATO, ÜRO, EL-i ja teiste rahvusvaheliste organisatsioonide egiidi all. Missioonidel on osalenud kokku üle 1300 kaitseväelase.

Eesti osalemisele rahvusvahelistes sõjalistes operatsioonides pandi juriidiline alus 1994. aasta aprillis Eesti ja Taani kaitseministeeriumi vahelise lepinguga, mis nägi muuhulgas ette Eesti kaitseväge rühma (Estonian Platoon, ESTPLA) saatmise Taani Kuningriiki missiooneelsele väljaõppele. Samased koostöölepingud sõlmis Taani ka Läti ja Leeduga. Et Balti riikide rahuvalvealasteks koostööpartneriteks said just Taani ja teised Põhjamaad, ei olnud juhus. Põhjamaad on silma paistnud kui aktiivsed panustajad rahvusvahelisse kriisiohjesse. Möödunud kümne aasta jooksul on suurem osa Eesti üksustest teinud rahvusvahelistel operatsioonidel koostööd just Põhjamaade üksustega.

Möödunud kümnendi jooksul on Eesti saatnud oma kaitsevägeüksusi ja ohvitseri paljudele rahvusvahelistele missioonidele kogu maailmas. Eesti kaitseväge arengut selle aja jooksul iseloomustab järjepidev oskuste ja väljaõppe edendamine missioonikogemuste põhjal.

1993. aastal tegi Eesti kaitseväge juhataja kindral Aleksander Einseln oma Balti kolleegidele ettepaneku moodustada ühine Balti rahuvalvepataljon BALTBAT. Koostöökokkulepe pataljoni loomiseks kirjutati Suurbritannia, Taani, Rootsi, Soome, Norra ning Eesti, Läti ja Leedu vahel alla 1994. aasta septembris. Projekti toetamise koordineerijariigiks sai Taani ning peale nimetatud riikide toetasid seda ka Holland, Ameerika Ühendriigid, Saksamaa ja Prantsusmaa. BALTBAT-i struktuur nägi ette Balti riikide kompaniide moodustamise, et nende baasil oleks võimalik välja õpetada kaitseväelasi rahvusvaheliste missioonide jaoks ja edaspidi arendada välja täiselukutselised pataljonid. Eesti pataljon hakkas kandma nime Scoutspataljon.

Missioonid enne ja nüüd

ÜRO – alates 1995

ESTPLA-1 oli Eesti esimene panus rahuvalveoperatsioonidesse – 1995. aasta märtsis algas selle rühma pooleaastane teenistus Taani pataljoni DANBAT koosseisus Horvaatias ÜRO rahuvalvemissioonil UNPROFOR. Esimese rühma vahetas välja ESTPLA-2, mis teenis Horvaatias kuni UNPROFOR-i tegevuse lõpuni 1995. aasta oktoobris. Alates detsembrist 1996 kuni maini 1997 osales Eesti jalaväekompanii Norra pataljoni koosseisus Lõuna-Liibanonis ÜRO missioonil UNIFIL. Alates 1997. aastast teenib Iisraelis ÜRO vaherahu järelevalveoperatsioonil UNTSO sõjaliste vaatlejatena kaks kaitseväelast.

NATO – alates 1996

1995. aasta detsembris andis ÜRO Julgeolekunõukogu NATO-le mandaadi Daytoni rahuleppe jõustamiseks ja valimiste julgestamiseks Bosnia-Hertsegoviinas. Operatsiooni IFOR koosseisus oli 60 000 NATO ja partnerriikide sõdurit, sealhulgas Eesti jalaväerühm ESTPLA-3. 1996. aasta lõpus algas Bosnias NATO stabiliseerimisoperatsioon SFOR, mis kestis kuni 2004. aasta detsembrini.

1999. aastal käivitas NATO rahutagamissiooni Kosovos, et kaitsta tsiviilelanikke. Operatsioonil KFOR osales esialgu 46 000 sõjaväelast kokku 39st NATO liikmes- ja partnerriigist, sealhulgas Eesti sõjaväepolitseiüksus ESTPATROL, mis alates 1999. aasta detsembrist teenib rahvusvahelise eriuksuse (*Multinational Specialised Unit*) koosseisus. Alates

2003. aasta märtsist on Eesti luurekompaniid BALTSQN-7 ja BALTSQN-10 osalenud KFOR-i Kirdebrigaadi Taani pataljoni koosseisus, kus teenivad järgemööda Eesti, Läti ja Leedu kompaniid.

2003. aastal võttis NATO enda kanda Afganistani rahvusvahelise julgeolekuabioperatsiooni ISAF juhtimise. Eesti on ISAF-i alates 2003. aastast lähetanud demineerijaid, spetsialiste (lennujuhtimine, meteoroloogia, meditsiin) ja staabiohvitseri. ISAF-i missioon on praeguseks laienenud Kabuli piirkonnast riigi maapiirkondadesse, kus jätkub maakondlike ülesehitusmeeskondade moodustamine. NATO liikmesriigina kavatseb ka Eesti nendes oma panuse anda.

Rahvusvahelised relvajõud Iraagis – alates 2003

Eesti jalaväerühm ESTPLA-7 alustas teenistust Bagdadis Iraagi rahvusvahelise korpuse (*Multinational Corps Iraq*, MNC-I) koosseisus ja kaubakäitlusmeeskond CT-1 USA õhujõudude baasis Tallilis. Lisaks jalaväerühmale osalevad Eesti ohvitserid ka staapide töös. 2004. aasta juunis otsustas NATO toetada Iraagi julgeolekuolukorda stabiliseeriva rahvusvahelise koalitsiooni tegevust. Selleks moodustati NATO väljaõppemissioon Iraagis (*NATO Training Mission Iraq*, NTM-I), mida Eesti on toetanud instruktoritega. Lisaks on NATO väljaõppemissiooni raames saadetud Iraagi julgeolekujõududele relvi, laskemoona ning infotehnoloogiat.

Euroopa Liit – alates 2004

Euroopa ühine julgeoleku- ja kaitsepoliitika on läbi teinud märkimisväärse arengu ning nüüd ollakse valmis läbi viima rahvusvahelisi kriisiohjeoperatsioone. Pärast edukat operatsiooni CONCORDIA Makedoonias ja ARTEMIS Kongo Demokraatlikus Vabariigis võttis Euroopa Liit 2004. aasta detsembris NATO-lt üle missiooni Bosnia-Hertsegoviinas. Euroopa Liidu operatsioon ALTHEA hõlmab ligi 7000 sõjaväelast. Missioonil osalevad Eesti staabiohvitserid. Lisaks kavandatakse Kaitseliidu baasil moodustatud missiooniüksuse lähetamist piirkonda.

4. UUED VÄLJAKUTSED

NATO ja Euroopa Liidu liikmena kannab Eesti vastutust globaalse julgeoleku ja stabiilsuse eest. Vabariigi Valitsuse poolt 2004. aastal heaks kiidetud dokumendis "Kaitsejõudude struktuur ja arenguplaan aastani 2010" (KSAP 2010) võtab Eesti endale kohustuse suurendada kaitsekulutusi 2%-ni sisemajanduse kogutoodangust (SKT) ja arendada välja sõjalised võimed nii, et aastaks 2010 ollakse suutelised missioonidel hoidma kuni 350 kaitseväelast ning ümberpaigutatavate maaväeüksuste osakaal on 40% maaväe koosseisust.

Et koos liitlastega osaleda ühisoperatsioonides, on Eesti viimase kümne aasta jooksul suutnud välja arendada heal tasemel sõjalised võimed mitmes valdkonnas. Lähemas tulevikus on meie ees kolm suuremat väljakutset:

NATO reageerimisjõud (NATO Response Force, NRF) – alates 2005

NATO reageerimisjõudude loomine otsustati Praha tippkohtumisel 2002. aastal. Eesmärk on luua kõrgvalmidusega ja kiiresti ümberpaigutatav väekoondis, mis suudab osaleda sõjalistel operatsioonidel kõikjal maailmas.

NATO reageerimisjõududes osalemine on Eesti jaoks suure tähtsusega ning võimaldab aktiivselt panustada alliansi kõige uuemasse ja moodsamasse sõjalisse formeeringusse.

Eesti planeerib NRF-i koosseisus osaleda demineerimis- ja sõjaväepolitseiüksustega

ning ühe miinitõrjelaevaga. Tasub märkida, et Eesti mereväe staabi- ja toetuslaev Admiral Pitka osaleb 2005. aasta 12. maist kuni 2006. aasta 31. märtsini NRF-i 9. koosseisus olevas Põhja-Euroopa miinitõrjõudude (*Mine Countermeasures Force Northern Europe, MCMFORNORTH*) üksuses. Osalemine NRF-i koosseisus aitab märkimisväärselt kaasa kaitseväge ümberpaigutatavate üksuste arendamisele, edendades niiviisi kaitseväge üldist arengut.

Tsiviil-militaarmissioonid

Lisaks kaitseväge missioonidele on Eesti rahvusvahelisse kriisiohjesse panustanud ka tsiviilerialade spetsialistidega, nagu politseinikud, piirivalvurid, meedikud, Päästeameti demineerijad ja pommikoerad. Tulevikus tuleb üha rohkem mõelda tsiviileksperptide kaasamisele eri missioonipiirkondades. Kujukaimaks näiteks on maakondlikud ülesehitusmeeskonnad Afganistanis, kus tsiviil-sõjaväelises koostöös tegeldakse stabiilse julgeoleku- ja inimväärse elukeskkonna loomisega.

Euroopa Liidu lahingugrupid

Euroopa Liidu lahingugruppide kontseptsioon kinnitati 2004. aasta suvel. Esialgne eesmärk on saavutada suutlikkus viia samaaegselt läbi kahte operatsiooni.

- **lahingugrupi suurus** – pataljon ehk 1500 meest (lisaks mere- ja õhuosavägi ning vajalik logistika),
- **tegevuspiirkond** – 6000 km Brüsselist (mõnes dokumendis viidatakse ka 10 000 km-le),
- **ülesanded** – nn Petersbergi ülesanded ja Euroopa Liidu uues põhiseaduslikus lepingus sisalduvad lisäülesanded, sh lahingutegevus. Petersbergi ülesanded hõlmavad humanitaar- ja pääste- ning rahuvalveoperatsioone, samuti kriiside ennetamist ja tõkestamist. Põhiseadusliku lepingu jõustumisel täienevad Petersbergi ülesanded desarmeerimisoperatsioonide, sõjalise nõustamise ja abi ning konfliktijärgse stabiliseerimisega.
- **operatsioonide kestus** – üldjuhul kuni 30 päeva, võib pikendada 120 päevani,
- **valmisolek** – 15 päeva (15 päeva = 5 päeva otsuse tegemiseks + 10 päeva missioonipiirkonda lähetamiseks).

2004. aasta novembris Euroopa Liidu üldasjade ja välissuhete nõukogu (GAERC) raames toimunud Euroopa Liidu kaitseministrite kohtumisel teatas Eesti, et on otsustanud lahingugruppides osaleda ja jätkab läbirääkimisi võimalike partneritega (Rootsi, Soome, Norra). Liitumine Põhjamaade lahingugruppiga peaks teoks saama 2008. aastal.

Demineerijad otsivad Afganistani mägedes lennukirususi 2005.

Demineerijate sõiduk. Arganistanis.

5. EESTI KAITSEVÄE OSALEMINE VÄLISMISSIOONIDEL 1995–2005

Lisaks üksustele on 14 Eesti ohvitseri ja 17 allohvitseri teeninud rahuoperatsioonide staabi juures endises Jugoslaavias, Iraagis ja Afganistanis. Kokku on rahuoperatsioonides osalenud üle 1300 Eesti kaitseväelase.

Üksus/missioon	Aeg	Missiooni suurus (kaitseväelaste arv)	Missiooni asukohamaa
ESTPLA-1			
ÜRO rahuvalvemissioon UNPROFOR (Taani pataljoni koosseisus)	03/1995–08/1995	29	Horvaatia Vabariik
ESTPLA-2			
ÜRO rahuvalvemissioon UNPROFOR (Taani pataljoni koosseisus)	08/1995–10/1995	33	Horvaatia Vabariik
ESTPLA-3			
NATO rahutagamissioon IFOR (Taani pataljoni koosseisus)	04/1996–10/1996	34	Bosnia ja Hertsegoviina
ESTCOY			
ÜRO rahuvalvemissioon UNIFIL (Norra pataljoni koosseisus)	12/1996–06/1997	135	Liibanoni Vabariik
Sõjaline vaatleja			
ÜRO rahuvalvemissioon	03/1997–03/1998	1	Iisraeli Riik/Süüria Araabia Vabariik
ESTPLA-4			
NATO rahutagamissioon SFOR (Taani pataljoni koosseisus)	04/1997–10/1997	40	Bosnia ja Hertsegoviina
Sõjaline vaatleja			
ÜRO rahuvalvemissioon UNTSO	06/1997–06/1998	1	Süüria Araabia Vabariik /Iisraeli Riik
ESTPLA-5			
NATO rahutagamissioon SFOR (Taani pataljoni koosseisus)	10/1997–04/1998	39	Bosnia ja Hertsegoviina
ESTPLA-6			
NATO rahutagamissioon SFOR (Taani pataljoni koosseisus)	04/1998–10/1998	39	Bosnia ja Hertsegoviina
Sõjaline vaatleja			
ÜRO rahuvalvemissioon UNTSO	05/1998–05/1999	1	Iisraeli Riik/ Süüria Araabia Vabariik

BALTCON-1

NATO rahutagamissioon SFOR (Taani pataljoni koosseisus)	10/1998–04/1999	120	Bosnia ja Hertsegoviina
---	-----------------	-----	----------------------------

BALTCON-2

NATO rahutagamissioon SFOR (Taani pataljoni koosseisus)	04/1999–10/1999	37	Bosnia ja Hertsegoviina
---	-----------------	----	----------------------------

Sõjaline vaateleja

ÜRO rahuvalvemissioon UNTSO	05/1999–05/2000	1	Iisraeli Riik/ Süüria Araabia Vabariik
-----------------------------	-----------------	---	---

BALTCON-3

NATO rahutagamissioon SFOR (Taani pataljoni koosseisus)	10/1999–04/2000	26	Bosnia ja Hertsegoviina
---	-----------------	----	-------------------------

ESTPATROL-1

NATO rahutagamissioon KFOR (rahvusvahelise eriuksuse MSU koosseisus)	11/1999–05/2000	10	Serbia ja Montenegro Liitriik (Kosovo)
--	-----------------	----	---

BALTSQN-1

NATO rahutagamissioon SFOR (Taani pataljoni koosseisus)	03/2000–08/2000	65	Bosnia ja Hertsegoviina
---	-----------------	----	-------------------------

Sõjaline vaateleja

ÜRO rahuvalvemissioon UNTSO	05/2000–05/2001	1	Iisraeli Riik/Süüria Araabia Vabariik
-----------------------------	-----------------	---	--

ESTPATROL-2

NATO rahutagamissioon KFOR (rahvusvahelise eriuksuse MSU koosseisus)	06/2000–12/2000	21	Serbia ja Montenegro Liitriik (Kosovo)
--	-----------------	----	---

BALTSQN-2

NATO rahutagamissioon SFOR (Taani pataljoni koosseisus)	08/2000–02/2001	2	Bosnia ja Hertsegoviina
---	-----------------	---	-------------------------

ESTPATROL-3

NATO rahutagamissioon KFOR (rahvusvahelise eriuksuse MSU koosseisus)	12/2000–06/2001	22	Serbia ja Montenegro Liitriik (Kosovo)
--	-----------------	----	---

BALTSQN-3

NATO rahutagamissioon SFOR (Taani pataljoni koosseisus)	02/2001–08/2001	2	Bosnia ja Hertsegoviina
---	-----------------	---	-------------------------

KFOR HQ CIMIC**(tsiviil-sõjaväelise koostöö ohvitser)**

NATO rahutagamissioon KFOR	03/2001–09/2001	1	Serbia ja Montenegro Liitriik (Kosovo)
-------------------------------	-----------------	---	---

Sõjaline vaatleja

ÜRO rahuvalvemissioon UNTSO 06/2001–06/2002 1 Iisraeli Riik/Süüria
Araabia Vabariik

ESTPATROL-4

NATO rahutagamissioon 06/2001–12/2001 21 Serbia ja Montenegro
KFOR (rahvusvahelise eriüksuse
Liitriik (Kosovo)
MSU koosseisus)

BALTSQN-4

NATO rahutagamissioon 08/2001–02/2002 97 Bosnia ja Hertsegoviina
SFOR (Taani pataljoni
koosseisus)

KFOR HQ CIMIC

(tsiviil-sõjaväelise koostöö ohvitser)

NATO rahutagamissioon 09/2001–10/2002 1 Serbia ja Montenegro
KFOR Liitriik (Kosovo)

ESTPATROL-5

NATO rahutagamissioon 12/2001–06/2002 22 Serbia ja Montenegro
KFOR (rahvusvahelise eriüksuse
Liitriik (Kosovo)
MSU koosseisus)

BALTSQN-5

NATO rahutagamissioon 02/2002–08/2002 2 Bosnia ja Hertsegoviina
SFOR (Taani pataljoni
koosseisus)

Sõjaline vaatleja

ÜRO rahuvalvemissioon UNTSO 06/2002–06/2003 1 Iisraeli Riik/Süüria
Araabia Vabariik

ESTPATROL-6

NATO rahutagamissioon 06/2002–12/2002 23 Serbia ja Montenegro
KFOR (rahvusvahelise eriüksuse
Liitriik (Kosovo)
MSU koosseisus)

BALTSQN-6

NATO rahutagamissioon 08/2002–02/2003 2 Bosnia ja
Hertsegoviina/ Serbia
SFOR (Taani pataljoni ja Montenegro
koosseisus) Liitriik (Kosovo)

KFOR HQ CIMIC

(tsiviil-sõjaväelise koostöö ohvitser)

NATO rahutagamissioon 09/2002–05/2003 1 Serbia ja Montenegro
KFOR Liitriik (Kosovo)

ESTPATROL-7

NATO rahutagamissioon 12/2002–06/2003 22 Serbia ja Montenegro
KFOR (rahvusvahelise eriüksuse
Liitriik (Kosovo)
MSU koosseisus)

SFOR brigaadi staap

(logistikaohvitser)

NATO rahutagamissioon 01/2003–08/2003 1 Bosnia ja Hertsegoviina
SFOR

BALTSQN-7

NATO rahutagamismissioon KFOR (Taani pataljoni koosseisus)	03/2003–08/2003	98	Serbia ja Montenegro Liitriik (Kosovo)
--	-----------------	----	---

ISAF-III**(demineerimismeeskond)**

NATO rahutagamismissioon ISAF	03/2003–09/2003	6	Afganistani Islamiriik
-------------------------------	-----------------	---	------------------------

EU FHQ CIMIC**(tsiviil-sõjaväelise koostöö
allohvitser)**

Euroopa Liidu sõjaline missioon	05/2003–12/2003	1	Makedoonia Vabariik
---------------------------------	-----------------	---	---------------------

KFOR HQ CIMIC**(tsiviil-sõjaväelise koostöö ohvitser)**

NATO rahutagamismissioon KFOR	05/2003–11/2003	1	Serbia ja Montenegro Liitriik (Kosovo)
----------------------------------	-----------------	---	---

Sõjaline vaatleja

ÜRO rahuvalvemissioon	06/2003–06/2004	1	Iisraeli Riik/Süüria Araabia Vabariik
-----------------------	-----------------	---	--

ESTPATROL-8

NATO rahutagamismissioon KFOR (rahvusvahelise eriuksuse MSU koosseisus)	06/2003–12/2003	22	Serbia ja Montenegro Liitriik (Kosovo)
---	-----------------	----	---

ESTPLA-7

konfliktijärgne stabiliseerimissioon (USA pataljoni koosseisus)	06/2003–12/2003	32	Iraagi Vabariik
---	-----------------	----	-----------------

CARGO TEAM-1

konfliktijärgne stabiliseerimissioon	06/2003–12/2003	11	Iraagi Vabariik
---	-----------------	----	-----------------

Sõjaline vaatleja

ÜRO rahuvalvemissioon	08/2003–01/2005	1	Iisraeli Riik/Süüria Araabia Vabariik
-----------------------	-----------------	---	--

SFOR**(brigaadi staabi logistikaohvitser)**

NATO rahutagamismissioon SFOR	08/2003–02/2004	1	Bosnia ja Hertsegoviina
----------------------------------	-----------------	---	-------------------------

KFOR (luureohvitser)

NATO rahutagamismissioon KFOR	08/2003–02/2004	1	Serbia ja Montenegro Liitriik (Kosovo)
----------------------------------	-----------------	---	---

ISAF-IV**(demineerimismeeskond)**

NATO rahutagamismissioon ISAF	08/2003–03/2004	6	Afganistani Islamiriik
-------------------------------	-----------------	---	------------------------

KFOR HQ CIMIC**(tsiviil-sõjaväelise koostöö ohvitser)**

NATO rahutagamismissioon KFOR	10/2003–04/2004	1	Serbia ja Montenegro Liitriik (Kosovo)
----------------------------------	-----------------	---	---

ESTPLA-8

konfliktijärgne
stabiliseerimissioon (USA
pataljoni koosseisus)

12/2003–06/2004

32

Iraagi Vabariik

CARCO TEAM-2

konfliktijärgne
stabiliseerimissioon

12/2003–06/2004

13

Iraagi Vabariik

ESTPATROL-9

NATO rahutagamissioon
KFOR (rahvusvahelise eriüksuse
MSU koosseisus)

12/2003–06/2004

22

Serbia ja Montenegro
Liitriik (Kosovo)**SFOR****(brigaadi staabi logistikaohvitser)**

01/2004–07/2004

1

Bosnia ja Hertsegoviina

Staabiohvitser**rahvusvahelise****ühendväekoondise staabis****(CJTF 7)**

konfliktijärgne
stabiliseerimissioon

02/2004–08/2004

1

Iraagi Vabariik

Staabiohvitser (meditsiin)

rahvusvaheliste julgeolekuabi
jõudude (ISAF) staabis

02/2004–08/2004

1

Afganistani Islamiriik

ISAF-V**(demineerimismeeskond)**

03/2004–09/2004

6

Afganistani Islamiriik

NATO rahutagamissioon ISAF

Staabiohvitser (KAIA lennujuht)

rahvusvaheliste julgeolekuabi
jõudude (ISAF) koosseisus

03/2004–11/2004

1

Afganistani Islamiriik

KFOR HQ CIMIC**(tsiviil-sõjaväe koostöö ohvitser)**

NATO rahutagamissioon
KFOR

04/2004–10/2004

1

Serbia ja Montenegro
Liitriik (Kosovo)**SFOR****(brigaadi staabi logistikaohvitser)**

08/2004–11/2004

1

Bosnia ja Hertsegoviina

ESTPATROL-10

NATO rahutagamissioon
KFOR (rahvusvahelise eriüksuse
MSU koosseisus)

06/2004–12/2004

22

Serbia ja Montenegro
Liitriik (Kosovo)**ESTPLA-9**

konfliktijärgne
stabiliseerimissioon (USA
pataljoni koosseisus)

06/2004–12/2004

32

Iraagi Vabariik

CARCO TEAM-3

konfliktijärgne
stabiliseerimissioon

06/2004–12/2004

13

Iraagi Vabariik

**Staabiohvitser (meedia)
rahvusvahelise
ühendväekoondise staabis
(CJTF 7)**

konfliktijärgne stabiliseerimissioon 07/2004–01/2005 1 Iraagi Vabariik

Staabiohvitser

rahvusvaheliste julgeolekuabi jõudude (ISAF) staabis 07/2004–01/2005 1 Afganistani Islamiriik

**Staabiohvitser
rahvusvahelise
ühendväekoondise staabis
(CJTF 7)**

konfliktijärgne stabiliseerimissioon 08/2004–02/2005 1 Iraagi Vabariiki

Staabiohvitser (meditsiin)

rahvusvaheliste julgeolekuabi jõudude (ISAF) staabis 08/2004–02/2005 1 Afganistani Islamiriik

BALTSQN-10

NATO rahutagamissioon KFOR (Taani pataljoni koosseisus) 08/2004–02/2005 98 Serbia ja Montenegro Liitriik (Kosovo)

ISAF-VI

(demineerimismeeskond)

NATO rahutagamissioon ISAF 09/2004–03/2005 8 Afganistani Islamiriik

Praegu toimuvad rahvusvahelised missioonid (2005. mai seisuga) ¹

Sõjaline vaatleja ÜRO rahuvalvemissioon	06/2004–06/2005	2	Iisraeli Riik/Süüria Araabia Vabariik
ISAF-VII (demineerimisrühm) NATO juhitavate rahvusvaheliste julgeolekuabi jõudude (ISAF) koosseisus	03/2005–08/2005	14	Afganistani Islamiriik
Staabiohvitser (KAIA sünoptik) rahvusvaheliste julgeolekuabi jõudude (ISAF) koosseisus	11/2004–05/2005	1	Afganistani Islamiriik
Staabiohvitser (meditsiin) rahvusvaheliste julgeolekuabi jõudude (ISAF) koosseisus	02/2005–07/2005	1	Afganistani Islamiriik
Staabiohvitser (operatiiv) rahvusvaheliste julgeolekuabi jõudude (ISAF) koosseisus	02/2005–07/2005	1	Afganistani Islamiriik
Staabiohvitser (meedia) rahvusvahelise ühendväekoondise staabis (CJTF 7) konfliktijärgne stabiliseerimissioon	12/2004–06/2005	1	Iraagi Vabariik
ESTPATROL-11 NATO rahutagamissioon KFOR (rahvusvahelise eriüksuse koosseisus)	12/2004–06/2005	22	Serbia ja Montenegro Liitriik (Kosovo)
ESTPLA-10 konfliktijärgne stabiliseerimissioon (USA pataljoni koosseisus)	12/2004–06/2005	32	Iraagi Vabariik

¹ 30.03.2005 seisuga teenib rahvusvahelistel missioonidel 84 Eesti kaitseväelast

Väljaõppeohvitser, NATO Iraagi väljaõppemissioon (NTM-I)	02/2005–07/2005	1	Iraagi Vabariik
Staabiohvitser, NATO HQ Sarajevo (personal)	12/2004–06/2005	1	Bosnia ja Hertsegoviina
Staabiohvitser, EUFOR HQ Sarajevo (operatiiv)	12/2004–06/2005	1	Bosnia ja Hertsegoviina
Staabiallohviter, EUFOR HQ Sarajevo (personal)	12/2004–06/2005	1	Bosnia ja Hertsegoviina
US CENTCOM Eesti koostööohvitser	01/2005–07/2005	1	Ameerika Ühendriigid
Staabiohvitser, Iraak OIF II MNF-I C-2	03/2005–08/2005	1	Iraagi Vabariik
Teabeohvitser, Iraak CJTF C-2	12/2004–06/2005	1	Iraagi Vabariik
Perrooniteeninduse lüli CST-1	02/2005–08/2005	3	Afganistani Islamiriik

Kosovo 2004.

6. ELUST MISSIOONIPIIRKONNAS

Major Anto Kergand:

Teenistus ÜRO sõjalise vaatlejana Lähis-Idas oli ja on siiani olnud üks huvitavamaid perioode minu elus. Masendavalt õpetlik oli näha oma silmaga sõjategevust ja sellega kaasnevat inimlikke kannatusi. Professionaalselt arendav oli näha sõjapidamise tehnilist ja operatiivset poolt. Omaette kogemus oli esimest korda sattuda miinipildujatule alla. Eriti oluliseks pean aga teenistuskogemust rahvusvahelises keskkonnas, kus ei olnud määravaks auaste ega eelnev karjäär, vaid see, kuidas oma ülesannetega hakkama saadakse ehk siis professionaalsus ja meeskonnatöö.

Ütlema tagi on selge, et teenistus Lähis-Idas, ajaloolises kultuuride kokkupuutekohas, avardas üldist silmaringi. Nüüd julgen väita, et aastane teenistusaeg ÜRO sõjalise vaatlejana andis korraliku kapitali edasise teenistuse jaoks.

Major Anto Kergand teenis Eesti sõjalise vaatlejana ÜRO missioonil UNTSO Lähis-Idas 1998–1999. Praegu on major Kergand Eesti Vabariigi kaitseatašee Soomes ja Rootsis.

Kapten Toomas Väli:

Oma pooleaastase teenistuse ajal staabiohvitserina Bagdadis rahvusvahelises korpuses täitsin ka Eesti kontingendi vanema kohuseid. Seetõttu oli mul au ja privileeg koos sõduritega roheline veoauto kastis nii mõnedki korrad kaasa loksuda ja saada osa nende tööst. Seda nii Ameerika soomuspataljoni lahingugrupi operatsioonidel kui ka meie kergejalaväerühma patrullidel Bagdadis ja Põhja-Babili provintsis. Suurim kogemus, mille ma isiklikult sain, oligi näha ja kogeda üksuste tegevuse planeerimist ja juhtimist reaalses lahingutegevuses ja seda nii rühma kui ka pataljoni tasandil. Võiks isegi öelda, et nädal soomuspataljon 2-12CAV laagris FOB (*Forward Operation Base*) Dogwood'is andis mulle ametialaselt rohkem kui kaks kuud pataljoniülema kursust.

Meie 32-mehelised jalaväeüksused on alates 2003. aasta juunist reeglina olnud allutatud USA armee soomus- või mehhaniseeritud jalaväe pataljonidele. USA armee tankikompaniid, mille koosseisus on ligikaudu 40 inimest, on professionaalid soomustehnika alal, ja tegutsemine tavalise jalaväelasena ei ole nende esmane ülesanne. Nii ongi meie 32-mehelised jalaväerühmad sisuliselt täiskompanii staatuses ja pataljoniülemale vajalikud klassikalised jalaväe nõudva operatsiooni läbiviimiseks.

ESTPLA töö põhiosa moodustavad läbiotsimisoperatsioonid. Otsitakse läbi majadegrupp, leitud käsituli relvad ja muu illegaalne kraam konfiskeeritakse, elanike seast otsitakse vastavalt saadud luureandmetele konkreetseid inimesi. Suhtlemine käib araablasest tõlgi abiga. Majade läbiotsimine on delikaatne ülesanne. Eesti sõdurid on jälginud seejuures Araabia maadele omaseid viisakusreegleid: perekonna vanimat meesisikut koheldakse lugupidamisega, võimalusel pühitakse jalad puhtaks enne vaipadele astumist, ühe majapidamise liikmed koondatakse võimalusel ühte ruumi jne.

Lisaülesannete korral võivad operatsioonid venida ligi 15–16-tunniseks, kus ainsaks vahelduseks on eedenlikus palmisalus sügavrohelisel murul Ameerika kuivtoidupaki söömine. Täies lahinguvarustuses üle kümne tunni maastikul joosta, hüpata, valvata on füüsiliselt raske. Päeva lõpus soomusvesti seljast võtmine on tõeline nauding. Kuid ega päev ei ole

sellega lõppenud. Rühmaülemal on vaja teha meeskonnale kokkuvõtte lõppenud päevast, kui on arreteeritud, siis on vaja nende andmed anda soomuspataljoni luureohvitseridele. Ja lõpuks varustuse hooldamine ja uue operatsiooni planeerimine, sest väljasõit võib toimuda järgmisel päeval.

Kapten Toomas Väli teenis Iraagis rahvusvahelise korpuse (MNC-I) staabis augustist 2004 kuni jaanuarini 2005. Praegu töötab ta Kaitsejõudude peastaabi operatiivosakonnas.

Veebel (reservis) Ragnar Reitsakas:

Osalemine missioonidel tähendab eeskätt kogemuste saamist ja oma senise väljaõppe taseme ning valmisoleku kontrolli. Üleskutses uutele rahusõduritele – “Liitu meiega, näed maailma” – on tõetera sees. Missioonil käinu silmaring on laiem, ta on näinud eri paiku ja kohtunud paljude inimestega, kellest lahkudes tead, et mitte kunagi selle üürikese elu jooksul sa nendega enam ei kohtu. Missioonil käimine ei ole ekskursioon. Sind ei veeta mööda sihtkohariiki giidi saatel ühe vaatamisväärsuse juurest teise juurde. Pigem näed sa eri riike sellisena, nagu nad tegelikult on. Nii mõnigi paik ja olukord, kus viibid, ei liigitu kultuuriliselt huvitavaks ja väärtuslikuks. Lühidalt, missioonil olles näed sa sihtkohariigi elu argipäeva ja mitte harva ka pahupoolt.

Sõjalise karjääri seisukohalt on missioonid vajalikud. Seal paned tõesti proovile oma oskused ja teadmised. Olenevalt missiooni raskusastmest on ka sinu kogemustepagas kas tohutult suur või mõnusalt keskmine. Ilma uute ideede ja oma oskuste usaldamiseta ei tule missioonilt tagasi ükski mees. Kui palju keegi seda aga sisemiselt tajub, on juba personaalne. Minu jaoks on missioonid selgelt tõestanud, et ettevalmistus ja väljaõpe on õigel teel, vahendeid ja aega võiks aga alati rohkem olla.

Veebel Ragnar Reitsakas teenis Bosnia-Hertsegoviinas luurekompaniis BALTSQUADRON-4 augustist 2001 kuni veebruarini 2002 ja Iraagis jalaväerühma ESTPLA-9 koosseisus 2004. aasta juunist detsembrini. Praegu töötab Ragnar Reitsakas kaitseministeeriumi riigikaitse planeerimise osakonnas.

Kosovo 2004.

7. RAHVUSVAHELINE KRIISIOHJE

Kogu maailmas toimub korraga paarkümmend rahuvalve- või rahutagamissiooni. Seda nii Aafrikas, Aasias, Ameerikas kui ka Euroopas. Otsuse rahuvalve- või rahutagamissiooni alustamiseks teeb tavapäraselt ÜRO Julgeolekunõukogu, tuginedes vastavalt ÜRO harta VI või VII peatükile. Need peatükid kirjeldavad tingimusi, mille puhul rahvusvahelise üldsuse sekkumine on tarvilik ning kuidas see peaks toimuma. Harta VI peatükk käsitleb peaaesjalikult rahuvalvet ehk olukorda, kus vaenujalal olevatel osapooltel on tahe ja valmisolek konfliktiks rahumeelseks lahendamiseks ning kus rahvusvahelistel rahu jõududel on passiivne ning neutraalne roll rahu kindlustamisel, näiteks Küprosel. VII peatüki operatsioonid on oma iseloomult keerulisemad ning käivitatakse tingimustel, kus konfliktis osapooli ei ole võimalik diplomaatiliste pingutustega lahutada. Tsiviilelanikkonna kannatuste vältimiseks sekkub rahvusvaheline üldsus jõulisemaid meetmeid kasutusele võttes (missioonid Bosnia-Hertsegovinas, Kosovos, Afganistanis, Iraagis). Kui ÜRO sõjalistest vahenditest ei piisa konfliktis lahendamiseks, võib ta paluda riikidelt või rahvusvahelistelt organisatsioonidelt (NATO, Euroopa Liit) sõjalist toetust rahu ja stabiilsuse kehtestamiseks konfliktipiirkonnas.

Eesti, kuuludes NATO-sse ja Euroopa Liitu, on aktiivselt kaasatud NATO ning Euroopa Liidu juhtimisel toimuvate sõjaliste missioonide ettevalmistamisse ja elluviimisse. Enne sõjalise missiooni alustamist toimuvad organisatsioonides ulatuslikud sõjalis-poliitilised läbirääkimised, mille käigus liikmesriigid teatavad oma panuse konkreetsesse operatsiooni.

Eestis reguleerib kaitseväge välismissioonidel osalemist põhiseadus ja rahvusvahelise sõjalise koostöö seadus. Välismissioonidel osalemise otsustab iga kord eraldi Riigikogu, välja arvatud juhul, kui tegemist on NATO lepingu V artikli ehk kollektiivse enesekaitse klausli kohase operatsiooniga. Sellisel juhul on kaitseväge kasutamise otsustuspädevus valitsuse käes.

Missioonidel osalemine on mitmetahuline ülesanne – see eeldab siseriiklikku poliitilist konsensust, aktiivseid välis- ja kaitsepoliitilisi konsultatsioone ning loomulikult inim- ja rahalisi ressursse, oskusi ja asjakohast varustust. Kõiki neid tegureid arvesse võttes võib Riigikogu võtta vastu poliitilise otsuse kasutada kaitseväge rahvusvaheliste kohustuste täitmisel väljaspool Eesti riigi piire.

Kosovo 2004.

Luuremasin Bosnias, 2004.

Vestlus külaelanikega, Bosnias 2004.

8. RAHUOPERATSIOONIDE KESKUS

Rahuoperatsioonide Keskus (ROK) on maaväe koosseisu kuuluv iseseisev asutus. Rahuoperatsioone koordineeriva keskusena on ROK-i põhiülesanne valmistada ette allüksusi ja kaitsevälasi osalemiseks rahuoperatsioonidel ja tagada missiooniüksuste logistiline toetamine. ROK tegeleb ka Scoutspataljoni administratiivse ja logistilise toetamisega.

ROK-i tegevuse eesmärk:

Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmine rahu ja julgeoleku säilitamise või taastamise eesmärgil korraldatavatel sõjalistel operatsioonidel.

ROK- i ülesanded:

- missiooniüksuste komplekteerimine;
- missiooneelse väljaõppe läbiviimine;
- missioonide administratiivne ja logistiline tagamine;
- isikkoosseisu värbamine Scoutspataljonile;
- Scoutspataljoni administratiivne ja logistiline toetamine.

Rahuoperatsioonide Keskuse ajalugu:

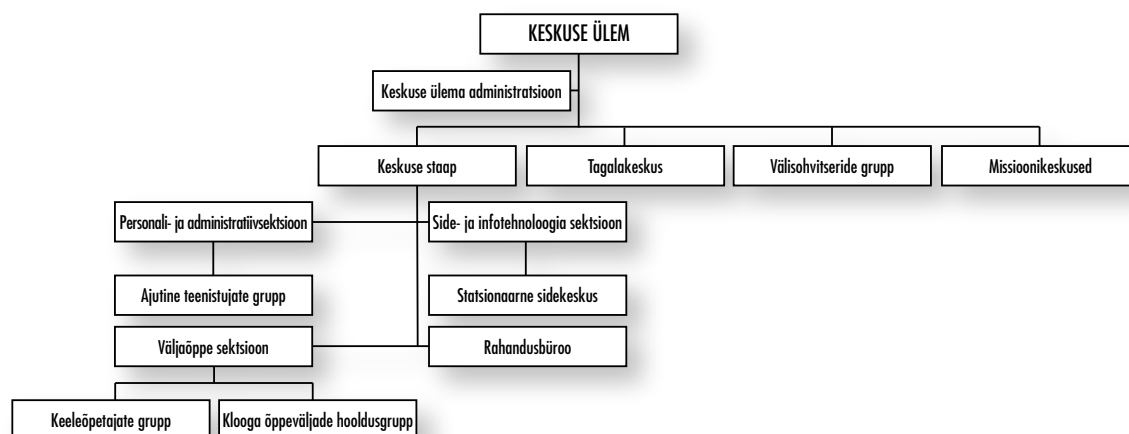
8. juulil 1994. aastal moodustati Eesti Kaitseväe koosseisus iseseisva väeosana Eesti Rahuvalve Üksikkompanii, asukohaga Tallinnas Weizenbergi tänaval.

1995. aastal kolis kompanii Pakri poolsaarele Paldiskisse.

29. aprillil 1997. aastal formeeriti Eesti Rahuvalve Üksikkompanii ümber Rahuoperatsioonide Keskuseks, millest 15. oktoobril 2003 sai väljaõppekeskus. Rahuoperatsioonide Keskuse loomise aastapäeva tähistatakse traditsiooniliselt 1. septembril.

Väeosa ülemad läbi aegade *:

1994 brigaadikindral Alar Laneman
1995–1996 kapten Omar Jaeski
1996–1998 kolonelleitnant Mart Mikkelsaar
1998–1999 major Meelis Kiili
2000–2002 kolonelleitnant Aivar Jaeski
Alates 2003 major Aare Tuvike

Rahuoperatsioonide Keskuse struktuuri skeem

* Aastmed on toodud 2005. aasta seisuga.

9. SCOUTSPATALJON 1918-2005

Scoutspataljoni ajalugu:

Asutamine: 21. detsember 1918.

Taasasutamine: 29. märts 2001.

21. detsembril 1918 formeeris Ameerika eestlane kapten Henry Reissar Viljandis oma kulul vabatahtlikest koosneva Scoutsväeosa. Väeosa kasvas kompaniist pataljoniks ja 9. detsembril 1919 laiendati pataljon polguks. Energilised juhid eesotsas kapten Friedrich Pinkaga, hea varustus, eraldusmärgid, veidi salapärane nimi – kõik see ümbritses skaute algusest peale kuulsuseoreooliga. Scoutspataljon, hiljem polk, paistis Vabadussõja² rasketes lahingutes silma löökväeosana, osaledes lahingutes Lõuna-Eestis, Lätis, Pihkva vallutamisel, Krasnaja Gorka operatsioonil ja Vabadussõja lõpu kaitselahingutes Narva rindel. Scoutspolgu koosseisus osales Vabadussõjas üle 1700 mehe. Vabadussõjas langes ja suri haavadesse või haigustesse ning jäi teadmata kadunuks 92, haavata ja põrutada sai 366 ohvitseri ja sõdurit. Vabadussõjas osutatud teenete eest omistati 63-le skaudile Vabadusrist.

1921. aastal saadeti väeosa laiali. Ajavahemikus 1924–1928 moodustas Scoutspataljon 10. jalaväerügemendi II pataljoni. Alates 1928. aasta 1. oktoobrist moodustas Scouts Üksik Jalaväepataljon iseseisva väeosa asukohaga Haapsalus. Ruumide puudumise tõttu asus pataljon kuni 1932. aasta sügiseni Tallinnas, seejärel asuti oma uude asukohta Uuemõisa.

Eesti okupeerimisega Nõukogude Liidu poolt 1940. aastal likvideeriti koos Eesti Vabariigi ja sõjaväega ka Scouts Üksik Jalaväepataljon.

Scoutspataljoni esimeseks sõjajärgseks järeltulijaks nimetati 1993. aasta sügisel Põhja Üksik Jalaväekompanii, mis Kaitsejõudude Peastaabi korraldusel päris pataljoni embleemi ja traditsioonid. Kompanii likvideeriti 1997. aastal. Scoutspataljon (ESTBAT) taasloodi 29. märtsil 2001. aastal Balti Pataljoni (BALTBAT) Eesti kontingendi baasil.

Kaitseväge Ülemjuhataja kindralleitnant Johan Laidoner iseloomustas skaute 1936. aastal järgmiste sõnadega:

Kolm-nelikümmend tulihingelist noort meest, organiseeritud skautlikel põhimõtteil, alustasid oma võidukat sõjaretke Vabadussõja alguspäevil – sõja raskemal ajajärgul.

Tänu tublidele juhtidele, keda skaudid said kohe alguses, ja energilisele ning otstarbekohasele organiseerimisele võrsus sellest mõnekümnelisest vabatahtlikkude salgast lühikese aja jooksul võimas iseseisev löögiväeosa, kes ka kõige raskemais lahinguolukorras suutis alati esineda väärikalt.

Jääb vaid soovida, et praeguste skautide kasvatamine ja õpetamine sünniks vanade (Vabadussõjaaegsete) skautide vaimus ja et praegused ning tulevased skaudid oleksid veelgi vapramad ja tublimad, kui olid seda skaudid Vabadussõjas, kes tegid oma töö korralikult!”

2 Eesti Vabadussõda 28.11.1918-02.02.1920 lõppes Tartu rahu sõlmimisega 02.02.1920 Eesti Vabariigi ja Venemaa SFNV vahel. Rahulepingu tingimuste kohaselt pidi Venemaa tunnustama Eesti iseseisvust, töötades igaveseks ajaks loobuda kõigist suverään-õigustest, mis olid Venemaal Eesti rahva ja maa kohta.

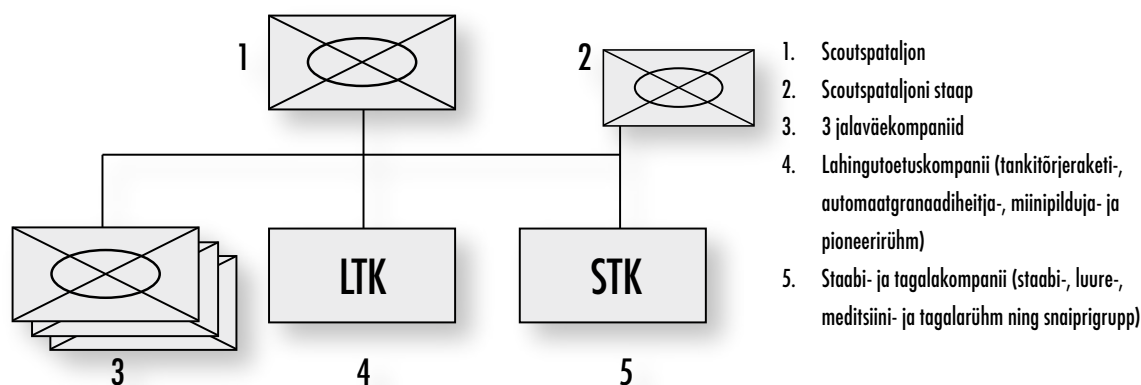
Scoutspataljoni ülemad läbi aegade:

1918–1921	kolonel Friedrich-Karl Pinka
1921–1924	oli väeosa laiali saadetud
1924–1928	kolonelleitnant Jakob Vende
1928–1930	major Rudolf Rokk
1930–1931	kolonelleitnant Egbert Jürman
1931	major Jaan Pinding
1932–1934	kolonelleitnant Oskar Pajusson
1934–1937	kaptan Aksel Vall
1937	kolonelleitnant Rudolf Krappe
1938	kolonelleitnant Aleksander Kulgver
1938–1939	kolonelleitnant Johannes Lippus
1939–1940	major Aksel Vall
1940	major Kaarel Männi
1940–1991	Nõukogude okupatsioon, väeosa likvideeritud
2001	Scoutspataljoni taasloomine
2001–2005	kolonelleitnant Artur Tiganik

Praegu on Scoutspataljon 1. Jalaväebrigaadi koosseisus olev, professionaalse väljaõppega, iseseisvaks lahingutegevuseks suuteline kiirreageerimisvõimega manööverüksus.

Scoutspataljoni ülesanded:

- osalemine ÜRO, NATO või ELi juhitud rahvusvahelistel operatsioonidel;
- kiirreageerimisüksusena Eesti vastu sihitud rünnakute tõrjumine ja strateegiliste objektide kaitse.

Scoutspataljoni lipp:

Väeosa lipu ajalugu ulatub 1928. aasta 21. detsembrisse, kui Eesti skautlikud organisatsioonid kinkisid seoses väeosa 10. aastapäeva tähistamisega Scoutspataljonile väeosa lipu. Praeguse väeosa lipu annetas Eesti Skautide Ühing Scoutspataljonile väeosa taasloomise kolmandal aastapäeval, 29. märtsil 2004. aastal. Lipp kujundati ajaloolise lipu järgi. Lipu üks külg on sini-must-valge, teisel küljel on kujutatud sõjameeste kaitsepühak Püha Jüri valge hobuse seljas, tapmas lohet. Ratsaniku kilbiks on Scoutspataljoni embleem.

Scoutspataljoni embleem:

Scoutspataljoni embleem võeti kasutusele pataljoni loomisel 1918. aastal. Embleemil on ladinakeelne lause *E pluribus unum* (üks kõigi, kõik ühe eest), mis tähistab võitlejate valmisolekut alati üksteise eest seista. Põdrapea sümboliseerib valvsust, erksust ja kiirust, ehatäht põdrapea kohal aga pataljoni võitlejate sihikindlust, alalist valmisolekut ja alistamatus. Ennesõjaaegsel embleemil oli ka tekst Eesti Scouts, mis praegu kasutataval embleemil puudub.

10. KUIDAS SAADA RAHUSÕDURIKS

Värbamine Scoutspataljoni:

Scoutspataljon, mille baasil komplekteeritakse enamik missioonidele minevaid üksusi, on kõige kiiremini arenev kaitseväe väeosa, mis pakub ainulaadseid karjäärivõimalusi. Elukutselistest sõjaväelastest koosnevas üksuses pakutakse parimat väljaõpet ja varustust. 2006. aastal on Scoutspataljon valmis täitma lahingülesandeid. Pataljoniga saavad liituda kõik Eesti Vabariigi kodanikud vanuses 18–35 eluaastat. Kandidaat peab olema läbinud kohustusliku ajateenistuse. Parim aeg Scoutspataljoniga liitumiseks on pärast ajateenistust. Liitujad peavad olema heas füüsilises vormis ja nad ei tohi olla kohtulikult karistatud.

2005. aastal on võimalik liituda veel augustis, kui alustatakse baasväljaõppega, kuid dokumendid tuleb esitada aegsasti, sest nende menetlemine võtab aega keskmiselt 1,5 kuud.

Väljaõpe:

Rahuoperatsioonide Keskuse baasil antava väljaõppe eesmärk on eelkõige valmistada ette kaitsevälasi, kes lähevad rahutagamis- või kriisiohjemiisioonidele. Missiooniüksuste ettevalmistamise kõrval viiakse jooksvalt läbi väljaõpet ka Rahuoperatsioonide Keskuse isikkoosseisule, et anda üksuses alaliselt teenivatele kaitseväelastele elementaarsed sõjalised teadmised ja tagada nende kestev valmidus kaitseväeteenistuseks. Vastavalt väljaõppeplaanidele korraldatakse ka teisi sõjalisi, erialaseid ja spetsialistide kursuseid, õppepäevi ja täiendkoolitusi.

Iraak, 2004.

Esmane väljaõpe:

Rahuoperatsioonide Keskusesse teenistusse astuda soovijatel tuleb läbida ajateenistus või omandada sõduri baasoskused Kaitseliidus või Naiskodukaitse baasil. Rahuoperatsioonide Keskuses sõduri esmast baasväljaõpet ei anta.

Missiooniaelne väljaõpe:

Üksuste missiooniaelne väljaõpe lähtub alati eelseisvale missioonile seatud eesmärkidest, teenistuslikest erisustest ja missioonipiirkonna eripärast. Seetõttu erineb iga üksuse ettevalmistus eelnevast. Arvestatakse varasematelt missioonidelt saadud kogemustega ning situatsioonide muutumisega missioonipiirkondades. Lähtuvalt spetsiifilistest nõuetest õpetatakse käsitsema erinevaid relvi, tundma sõjalist topograafiat, rahvusvahelist sõjaõigust, lihvitakse sõduri baas- ja taktikalisi oskusi nii üksikvõitleja kui ka suurema üksuse tasandil. Missioonipiirkonna tutvustamisel käsitletakse konflikti ajaloolisi tagamaid ja arengut, tutvustatakse piirkonna kultuurilisi ja religioosseid iseärasusi. Psühholoogilise ettevalmistusena õpitakse toime tulema lähetusstressi ja võimalike teenistuslike pingetega. Reeglina on missiooniaelne väljaõppe pikkus 15 nädalat.

Scoutpataljoni väljaõpe:

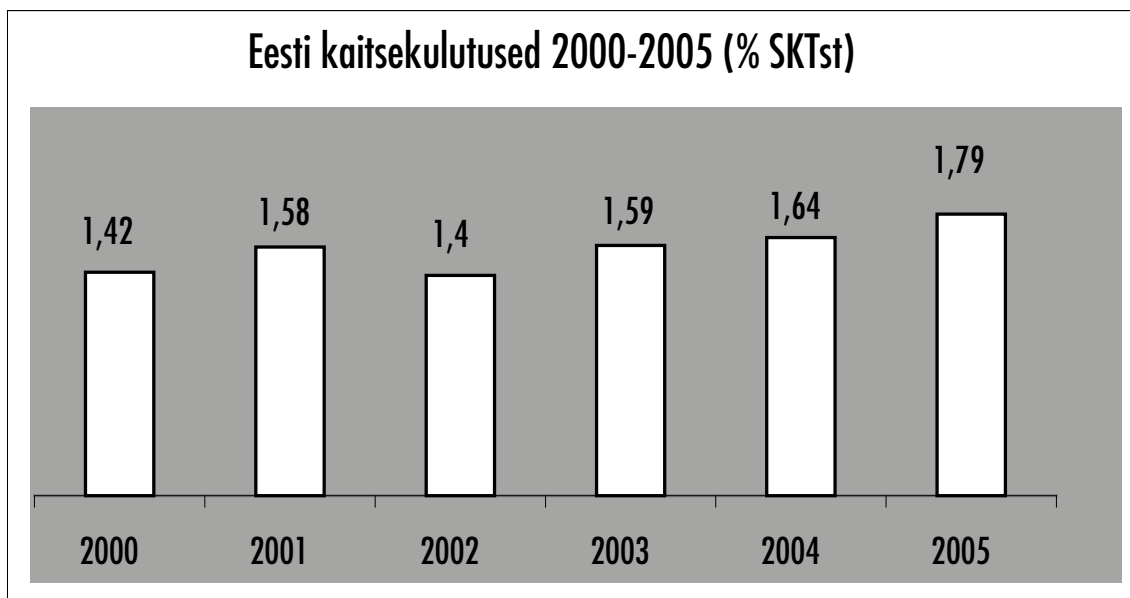
Pataljoni väljaõpe toimub kinnitatud väljaõppeplaani alusel. Väljaõppe kõrge taseme tagavad ülesannete mitmekülgsus ning kaitseväes kasutatav moodsaim varustus ja relvastus, mida pidevalt moderniseeritakse. Pataljoni väljaõppeaasta koosneb õppekursustest, väliõppustest ja erialaväljaõppest.

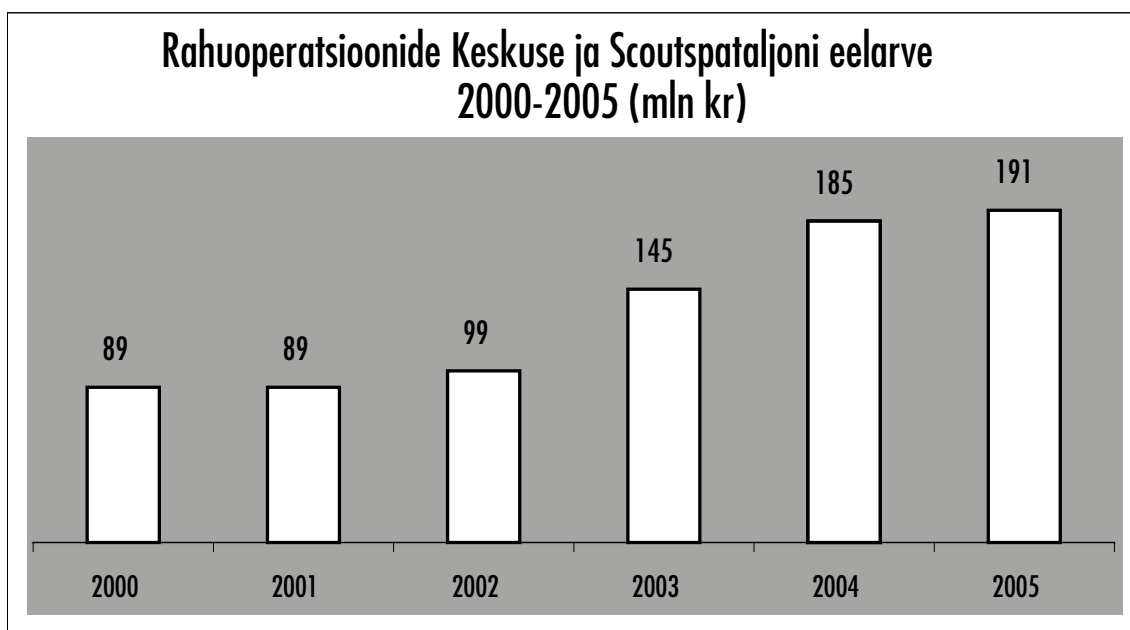
Iraak, 2004.

11. RIIGIKAITSE RAHALINE VÄÄRTUS

NATO liikmena on Eesti kohustunud suurendama kaitsekulutusi 2%-ni sisemajanduse kogutoodangust (SKT).

Suurenenud panus rahvusvahelisse rahutagamisse on aastate jooksul suurendanud ka rahalisi eraldisi.

Iraak, 2004.

Iraak, 2005.

Iraak, 2005.

Iraak, 2005.

12. MÄLESTADES LANGENUID

ANDRES NUIAMÄE 02.06.1982–28.02.2004

Nooremseersant

Andres Nuiamäe hukkus 28. veebruaril 2004. aastal kell 20.55 teenistusülesandeid täites Iraagis, kus ta viibis alates 2003. aasta detsembrist jalaväerühma ESTPLA-8 koosseisus. Operatsioonil *Iraagi Vabadus* osalev jalaväerühm ESTPLA-8 patrullis jalgsi Abu Ghuraybi linnaosa turu lähedal, kui plahvatas isevalmistatud lõhkekeha. Nooremseersant Andres Nuiamäe oli peaaegu lõhkekeha kõrval.

Andres Nuiamäe sündis 2. juunil 1982. aastal Rapla vallas. 2001. aastal lõpetas ta Audentese Erakooli Gümnaasiumi. Pärast ajateenistust Viru Üksik-jalaväepataljonis, kus Andres Nuiamäe asus aega teenima 2001. aastal, sai Järvamaa poisist, kes enne seda relvade ega kaitseväge vastu vähimatki huvi ei tundnud, kirglik kaitseväge pooldaja. Tema eeskujul otsustasid ka paljud sõbrad-võitluskaaslased ajateenistuse päevilt saada elukutselisteks kaitseväelasteks.

2002. aasta veebruaris, pärast nooremallohvitseride baaskursuse läbimist Kuperjano vi Üksik-jalaväepataljonis, anti Andres Nuiamäele nooremseersandi auaste. Sama aasta septembris alustas Andres Nuiamäe tegevteenistust Scouts-pataljonis B-jalaväekompanii 1. jalaväerühma 2. jalaväejao laskurina. 2003. aasta veebruaris määrati nooremseersant Andres Nuiamäe snaipri ametikohale.

Andres Nuiamäe teenistuskasalased iseloomustavad hukkunud kaaslast vaid heade sõnadega. Ta oli parimatest parim, kuna vaid sellised, äärmiselt distsiplineeritud mehed, pääsevad snaiprite hulka. Andres Nuiamäe kavatses pärast teenistust Scouts-pataljonis ja missioonikogemuse omandamist asuda õppima Kõrgemasse Sõjakooli, et saada ohvitseriks.

Vabariigi President autasustas Andres Nuiamäed postuumselt Kotkaristi kuldristi mõõkadega teenetemärgiga. Kaitseväge juhataja viitseadmiral Tarmo Kõuts meenutas Andres Nuiamäed huvastijätukõnes järgmiste sõnadega: "Tema elu ja sõjamehete jäid lühikeseks. Lühikeseks, nagu paljude Vabadussõtta läinud noorte meeste sõjamehete. Andres Nuiamäe, nagu Vabadussõjas võidelnud mehed, andis Eestile kõige kallima, mis meil on, elu."

ARRE ILLENZEER 23.06.1976–25.10.2004

Vanemveebel

Arre Illenzeer hukkus 25. oktoobril 2004. aastal Iraagis jalaväerühma ESTPLA-9 koosseisus teenistusülesandeid täites. Operatsioonil *Iraagi Vabadus* patrullides plahvatas tema juhitud sõiduki rataste all lõhkekeha.

Arre Illenzeer sündis 23. juunil 1976. aastal Läänemaal Martna vallas üheksalapselise pere neljanda lapsena. 1991. aastal, pärast Martna põhikooli lõpetamist, asus ta õppima Tallinna Sidekooli, mille lõpetas 1995. aastal sideelektriku erialal. Pärast kooli lõpetamist astus Arre Illenzeer ajateenistusse Põhja Üksik-jalaväekompaniis.

Arre Illenzeer oli sportlik, tema lemmikalad olid korvpall ja poks. Pärast ajateenistust töötas ta mõnda aega turvafirmas, kuid jaoülemana ajateenistuse lõpetanud sportlikku noormeest kutsus militaarellu tagasi. 1997. aastal asus Arre Illenzeer tegevteenistusse Põhja Üksik-jalaväekompaniisse rühmavanema ametikohale. Samal aastal läbis ta kaadriallohviteride kursuse Kaitseväe Lahingukoolis, seejärel suunati ta teenistuspraktikale Kuperjanovi Üksik-jalaväepataljoni. 1999. aasta 24. augustil määrati Arre Illenzeer Kalevi Üksik-jalaväepataljoni A-kompanii rühmavanemaks. Kalevi pataljonis jõudis Arre Illenzeer teenida kolm aastat. Sealt jätkas Arre Illenzeer teenistust Scoutspataljonis. Aastail 2002–2003 osales Arre Illenzeer Balti luureeskadroni BALTSQN-7 koosseisus luurerühma vanemana rahutagamissioonil Kosovos.

Alates 2004. aasta 9. veebruarist oli vanemveebel Arre Illenzeer kergejalaväerühma ESTPLA-9 tehnik.

Sõprade ja teenistuskaaslaste sõnul oli Arre inimene, kes ei öelnud kunagi abiandmisest ära ja kelle peale võis alati loota. Sporti ja kaitseväge armastava inimesena osales Arre mitmel sõjalis-sportlikul võistlusel. Nii töi tema meeskond Erna retkelt kolmel korral teise koha.

Rühma tehnikuna ei kuulunud vanemveebel Arre Illenzeeri otseste teenistuskohuste hulka autojuhina patrullis käimine. Kui tekkis vajadus asendada haigestunud sõidukijuhti, oli vanemveebel Arre Illenzeer see, kes ennast esimeste hulgas välja pakkus.

Vabariigi President autasustas Arre Illenzeeri postuumselt Kotkaristi kuldristi mõõkadega teenetemärgiga.

Iraak, 2005.

13. TULE RAHUSÕDURIKS!

Rahusõduriks saadakse Scoutspataljonis! Scoutspataljon on alati olnud huvitatud professionaalsete, distsiplineeritud, julgete ja algatusvõimeliste inimeste kaasamisest oma ridadesse. Kui tahad kindlat tööd muutavas maailmas ja soovid anda oma panuse Eesti riigi kaitseks, oled Scoutspataljonis teenimiseks õige inimene.

Kui oled otsustanud pataljonis ennast proovile panna, siis anna oma soovist teada aadressil teenistus@rok.ee või telefonidel 717 25 30 ja 717 25 32.

Lisainformatsioon ja kasulikud viidad:

www.scoutspataljon.ee

www.rok.ee

www.mil.ee

www.mod.gov.ee

www.kaitseliit.ee

Iraak, 2005.

14. LÜHENDID

ISAF	International Security Assistance Force Rahvusvahelised Julgeolekutoetuse Jõud
MNC-I	Multi-National Corps-Iraq Iraagi rahvusvaheline korpus
NTM-I	NATO Training Mission – Iraq NATO väljaõppemissioon Iraagis
NRF	NATO Response Force NATO reageerimisjõud
MCMFORNORTH	Mine Countermeasures Force Northern Europe Põhja- Euroopa miinitõrjejõud
PRT	Provincial Reconstruction Team Kohalikud ülesehitusmeeskonnad
GAERC	General Affairs and External Relations Council Euroopa Liidu üldasjade ja välissuhete nõukogu

15. EMBLEEMID

Välivorm

Balti rahuvalvepataljoni (BALTBAT)
Eesti kompanii (ESTCOY)
Norra pataljoni koosseisus
ÜRO rahuvalvemissioonil
UNIFIL Lõuna-Liibanonis

Välivormi rinnamärk

ÜRO sõjalised vaatlejad Lõuna-Liibanonis

Välivorm

ESTPLA 8 ja ESTPLA 9 Ameerika Ühendriikide
1. ratsaväediviisi (1st Cavalry Division)
2. brigaadi 12. ratsaväerügemendi
2. pataljoni alluvuses

Välivorm

Combined Joint Task Force 7 (CJTF 7)
Rahvusvaheline Ühendväekoondis
Operatsioonil Iraagi Vabadus

Tava- ja paraadvorm
Combined Joint Task Force 7 (CJTF 7)
Rahvusvaheline Ühendväekoondis
Operatsioonil Iraagi Vabadus

Välivorm
Iraagi rahvusvaheline korpus
Multinational Corps Iraq, MNC-I

Välivorm
Iraagi rahvusvaheline korpus
Multinational Corps Iraq, MNC-I

Tava- ja paraadvorm
Iraagi rahvusvaheline korpus
Multinational Corps Iraq, MNC-I

Välivorm

NATO rahutagamismissioon SFOR, Bosnia ja Hertsegoviina

Välivorm

NATO rahutagamismissioon KFOR, Serbia ja Montenegro Liitriik (Kosovo)

